

HIIU KOGUJA

5-6 (45-46) 1998

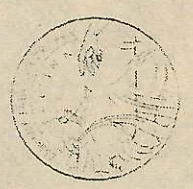
INFOLEHT KOLLEKTSIONÄÄRIDELE

Ilmub 6 korda aastas

UUED POSTMARGID

Juhan Jaik 100

Ilmumise aeg 03. 09. 1998
Nominaal 3. 60. Trükk: ofset
Kujundaja Kristjan Mändmaa
Perforatsioon $13^{3}/_{4}$: 14
Poogen 10x5
Trükiarv (700 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 155-08-1998
Esimese päeva ümbrik: 1998-13

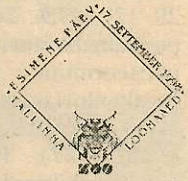
Eesti - Soome sõprus

Ilmumise aeg 5. 11. 1998
Nominaal 4. 50. Trükk: ofset
Kujundaja Vello Lillemets
Perforatsioon 14 : $13^{3}/_{4}$
Poogen 5x10
Trükiarv (700 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 158-09-1998

Tallinna Loomaaed

Ilmumise aeg 17. 09. 1998
Nominaal 3. 60. Trükk: ofset
Kujundaja Sandor Stern
Perforatsioon $13^{3}/_{4}$: 14
Poogen 10x5
Trükiarv (1 000 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 156-06-1998

Jõulud 1998

Ilmumise aeg 26. 11. 1998
Nominaal 3. 10
5. 00
Trükk: ofset
Kujundaja Piret Niinepuu-Kiik
Perforatsioon $13^{3}/_{4}$:14
14 : $13^{3}/_{4}$
Poogen 10x5
5x10
Trükiarv (2 500 000)
(700 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 159-10-1998
160-10-1998

Eesti Post 80

Ilmumise aeg 22. 10. 1998
Nominaal 3. 60. Trükk: ofset
Kujundaja Lembit Lõhmus
Perforatsioon 14 : $13^{3}/_{4}$
Poogen 10x5
Trükiarv (700 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 157-09-1998

TÄNA LEHES

- UUED POSTMARGID
- EESTI POST 80
- SÕJAEELSET POSTISTATISTIKAT
- NÄITUSED
- ENSV FRANKOTEMPLITE JÄRELKASUTUS
- EESTI POSTMARGIPLAAN 1999. AASTAKS
- LÄTI 1999.AASTA POSTMARGIPROGRAMM
- SOOME 1999.AASTA VÄLJALASKEPLAAN
- UUED ERITEMPLID
- UUSI SUVENIIRTEMPLEID
- SIIT NURGAST JA SEALT NURGAST
- OKSJONIHAAMRI ALT
- ERÜ KARBIKORJANDUSE MÄRGID
- REKLAAMTELEGRAMME OLI ROHKEM
- MEISTRIMÄRKE
- SIGARETIKAARDID IV
- JURJEVI JOOGIETIKETTE
- ÜKS ÕNNERAHA
- MÜNTIDE MAAILMAST
- ÜVRÜ MAKSUMARGID
- SOOME PUNASE RISTI TERVIKASJAD
- R.KIVITI POSTKAARDID
- TUTVUSTAME KIRJANDUST

F. R. Faehlmann 200

Ilmumise aeg 02. 12. 1998
Nominaal 3. 60. Trükk: ofset
Kujundaja Lembit Lõhmus
Perforatsioon $13^{3}/_{4}$: 14
Poogen 10x5
Trükiarv (500 000)
Trükikoda Vaba Maa
Tellimuse nr. 161-09-1998

EESTI POST 80

Vene tänav 9 maja portaalil seisavad sõnad: TELEGRAAF, POST, TELEFON.

Argipäevases tõttamises me vaevalt süveneme selle vähesõnalise pealkirja mõttesse. Aastad on tolle aja sündmused kandnud minevikku, näib ununenud olevat nende tähtsuski, ometigi on siin kivvi raiutud tükk Eesti Posti heroilisemat ajajärku. Siin on tegelikku teostamist leidnud kõik progressiivne. Siin, selles majas on alus pandud Eesti Postile.

13. novembrit 1918 peab Eesti Vabariigi postiametkond oma asutamise päevaks.

Sel päeval määras Kaitseliidu ülem kolonel Johann Unt Ajutise Valitsuse korraldusel Tallinna posti-telegraafi komandandiks Hindrek Rikandi (sünd. 22. 12. 1874), kes tundis hästi kohalikke postiolusid ning oli läbi ja lõhki eestimeelne mees. Seda kinnitab ka asjaolu, et juba Ajutise Maavalitsuse korraldusega määrati ta Tallinna Peapostkontori ülemaks 9. augustil 1917. aastal. Sellel ametipostil tegutses ta kuni Saksa okupatsioonini.

Nüüd tehti Hindrek Rikandile ülesandeks posti ülevõtmine saksa võimudelt, postiametkonna loomine ja tööde taasalustamine postiasutustes. Kui ta mõnede üksikute kohale jäänud endiste ametnikega oma tegevust alustas, siis paistis, et seda kõike, mis omal ajal olnud, endisesse täiusesse viia, aastaid nõuab. Tegelik elu näitas aga midagi muud. H. Rikand moodustas Posti-Telegraafi-Telefoni Peavalitsuse, laenas enda isiklikul vastutusel 3000 marka, et välja saata kogu riiki postiinstruktoreid, kes saksa okupatsioonivõimude poolt suletud postiasutusi avama hakkasid. 13. kuni 30. novembrini avati 74 postkontorit ja 1 postiagentuur (Keava). Omariikluse algusega võeti täielikult riigi kätte ja ühendati postiametkonna alla kõik neli sidetalituse ala - post, telegraaf, telefon, raadio. Nii saadi nelja ala arendada ühtlaselt ja koos.

Sammhaaval nõuti tagasi venekeelsed pitsatid, tähikud ja kalendertemplid, mis eestikeelsete vastu ümber vahetati. Kõik veneaegsed seadused, määrused ja juhtnöörid tühistati ja asendati Eesti Posti omadega.

Raskelt kulges ka postiveo organiseerimine. Küll aga tuleb

Postiametniku töökoht 11. novembril 1920. aastal (toenäoliselt Aseris)

rõhutada tõsiasja, et asutuste avamise juures kohalikud omavalitsused igakülgselt abi ja vastutulelikkust üles näitasid. Rakendanud kogu oma jõu ja teadmised, algasid päevad täis tööd varahommikust hilisöö tundideni ning esimeseks aastapäevaks taastati pea kogu postiasutuste võrk.

Tallinna Peapostkontori ülemaks määras Rikand alates 13. novembrist 1918. Hindrik Anto (sünd. 1882?). Post alustas avalikku tegevust Tallinnas 19. novembril 1918. Esialgu puudusid postmargid. Postimaks nõuti sisse sularahas ja kirjutati saadetisele peale. 24. novembriks said postmargid valmis, mis tööd hõlbustas. Postitariifid olid odavad, võrreldes vene ajaga või paljude välisriikide omadega.

1920. aastal töötingimused paranesid, sest Posti Peavalitsus kolis praegu meile tuttavasse majja Kreutzwaldi 12. Tihedat koostööd tehti teiste ametkondadega, eriti Raudtee Valitsusega, tõusis posti vahetamise kiirus. Otsiti võimalusi saavutada otseühendust välismaailmaga. Algselt oli see võimalik ainult Soomega ja läbi tema saadi ja saadeti välismaised postid.

Peapostkontori uueks ülemaks määrati 16. veebruaril 1921. Oskar Järvmets (Jankovits) (1880 - 1944). Edaspidi pöörati suuremat tähelepanu sellele, et post oleks ühtlaselt kättesaadav nii linna- kui maaelanikkonnale. Tehtud töö jättis jälje peadirektori tervisele ja 1924. aastal siirdus ta haiguse ja halva tervise tõttu pensionile. Hindrek Rikand suri 2. aprillil 1940 ja maeti Metsakalmistule.

Postivalitsuse uueks ülemaks määrati alates 4. septembrist 1924. Teedeministeeriumi inspektor, elektriinsener Gustav Jallajas (sünd. 29. 12. 1875). Tema initsiatiivil viidi postiametkonnas läbi tööde ratsionaliseerimine ja normeerimine. Postkontori uueks ülemaks nimetas ta alates 1. juunist 1925. Märt Ruubel'i (1877-1947). Postiasutuste võrku hakati sihikindlalt laiendama kogu riigi territooriumil. Selle töö tulemusena jõuti 1938. aastaks tasemeni, kus postkontorid olid avatud linnades, alevites ja suuremates asulates keskmise kaugusega teineteisest 20-30 km. Keskmiselt iga 8 kilomeetri peal oli avatud postiagentuur ja iga nelja kilomeetri peal oli kas kirja- või postitalu. See tähendas tõsiasja, et Eesti oli selleks ajaks Euroopa kõige tihedamini postivõrguga kaetud maa. Posti alal jäädi sisemiste madalate tariifide juurde.

Esimene täies mahus postimäärustik ilmus juba 1927. aastal (228 lk.). Anti välja talituslikke juhtnööre ja määrustikke, telefoniabonentide nimestikke. 13. aprillil 1933. aastal hakkas ilmuma postlaste oma häälekandja "Postisarv". Jätkus aega ka ametkonna ajaloo talletamiseks. Sellealane esimene korraldus Postimuuseumi loomise kohta anti

(Jätkub 3. leheküljel)

EESTI POST 80

80 aastat tagasi avati järgmised postiasutused:

Abja	27. 11	Kihelkonna	02. 12	Mõisaküla	26. 11	Risti	19. 11
Aegviidu	19. 11	Kil.-Nõmme	25. 11	Mäetaguse	26. 11	Räpina	30. 11
Ambla	20. 11	Kiltsi	20. 11	Märjamaa	24. 11	Sangaste	24. 11
Antsla	27. 11	Koeru	27. 11	Narva	16. 11	Silla	20. 11
Elva	23. 11	Kohila	25. 11	Nuia	28. 11	Simuna	27. 11
Haapsalu	17. 11	Kolga	26. 11	Nuustaku	23. 11	Sindi	25. 11
Hagudi	01. 12	Kolga-Jaani	29. 11	Nõmme	22. 11	Suure-Jaani	25. 11
Halliste	15. 12	Kose	06. 12.	Orissaare	26. 11	Tallinn	19. 11
Häädemeeste	26. 11	Kuivastu	26. 11	Paide	19. 11	Tapa	21. 11
Iisaku	26. 11	Kunda	15. 11	Paldiski	22. 11	Tartu	22. 11
Jõgeva	25. 11	Kuremäe	27. 11	Peetri	20. 11	Tarvastu	23. 11
Jõhvi	23. 11	Kuressaare	29. 11	Pilistvere	17. 12	Toila	27. 11
Järva-Jaani	20. 11	Käina	02. 12	Põltsamaa	24. 11	Tori	25. 11
Kabli	28. 11	Kärdla	04. 12	Põlva	28. 11	Tõrva	26. 11
Kadrina	18. 11	Käru	22. 11	Pärnu	24. 11	Tõstamaa	26. 11
Kallaste	26. 11	Leisi	30. 11	Pärnu-Jaagupi	24. 11	Türi-Alliku	19. 11
Karuse	23. 11	Lelle	19. 11	Raasiku	05. 12	Valga	06. 12
Kavastu	06. 12	Lihula	22. 11	Rakke	20. 11	Vanamõisa	21. 11
Keava	21. 11	Liiva	24. 11	Rakvere	15. 11	Vasalemma	01. 12
Keila	23. 11	Mustvee	05. 12	Rapla	19. 11	Vastseliina	26. 11

(Algus 2. leheküljel)

1921. aastal. Tegeliku Postimuuseumi asutamiseni jõuti 20. mail 1935. aastal. Juhatajana asus tööle Julius Bleyer (1901-1980). Rootsi posti 300-aastast juubelit (20. veebruaril 1936) tähistati vastava juubelialbumiga, mille postiajaloolise materjali kogus Bleyer kokku Riigi Keskarhiivist ja Tallinna Ajaloolisest Arhiivist. Tutvuti Soome, Rootsi ja Saksa postimuuseumide tegevusega. Jätkati arhiivimaterjalide kogumisega postimuuseumi tarvis.

Koostöös Riigi Trükikojaga pandi 1936. aastal alus viimase koosseisus tegutsenud Filatelistlikule Büroole, kus muu välismaa eeskujul kavatseti raha- ja pakisaatekaartidel olevate tarvitatud markide realiseerimist kilo kaupa. Müügile tulid kahe aasta tagavarad ja need haarati lennult.

Töötava rahva vägivaldne võimuhaaramine Eestis NSVL toetusel tingis ka sidetöö ümberkorraldused vastavalt "suurel kodumaal" kehtinud talituslikule korrale. Postitalitus nimetati 10. septembril 1940. aastal ümber NSV Liidu Side Rahvakomissariaadile alluvaks territoriaalseks Eesti Sidevalitsuseks. Ülemaks määrati sm. Stsedrovits, aga lühikeseks ajaks. Teda asendas peatselt Sokolov. Peapostkontori ülemaks määrati 1. detsembril 1940. Karl Murakas (sünd. 1906). 1941. aasta alguses määrati Sidevalitsuse uueks ülemaks Jefimov. ENSV ajal lasti käibele kakskeelsed postitalituslikud lipikud, valmistati kakskeelsed postitemplid, kasutusele võeti NSVL postmargid. Valmistati ka Eesti NSV postmarkide kavandid (Karl Triumph), kuid käibele nad ei tulnud. Tõlgiti vene keelde määrustikke ja juhiseid, koostati asutuste venekeelsed nimestikud, kehtestati kontroll ja tsensuur, sõna "post" asendati igalpool sõnaga "side". Septembris 1940 ilmus viimane 9. (85.) number sidetöötajate ajakirjast "Postisarv". Peapostkontor viidi 15. septembril 1940. uutesse ruumidesse Suur-Karja tänavale (end. Krediitpanga hoone). ENSV (1940/1941) aegset sideasjanduse arengu mahajäämust iseloomustab ENSV Rahvakomissaride Nõukogu esimehe Johannes Lauristini aruandekõne ENSV Ülemnõukogu II istungjärgul 7. aprillil 1941. Ajaleht "Kommunist" nr. 85, 8. aprill 1941:

"Side alal. Mõni sõna tuleb ütelda ka Side Rahvakomissariaadi töö kohta, mis on küll liidulise alluvusega, kuid kelle halva töö tagajärgi tunnevad endal kõik organisatsioonid ja vabariigi elanikkond.

Kui varem jõudsid kirjad Tallinnas adressaadile kätte samal päeval, siis nüüd kulub selleks 2, sageli isegi 3 päeva. Veel halvem on lugu posti kättetoimetamisega maal. Sellise olukorraga meie ei või leppida. Sm. Jefimovil tuleb kiiremas korras seda seisukorda parandada, sest töö sideteeninduse alal omab suurt tähtsust meie vabariigi majanduslikus, kultuurilises ja poliitilises elus."

Puhkenud sõda Saksamaa ja NSVL vahel katkestas nõukoguliku side töö Eesti NSV-s. Kõik sideasutused ja Sidevalitsus Tallinnas katkestasid oma töö 26. augustil 1941. Enne lahkumist üritasid venelased õhkida Vene tn. 9 hoonet. Plahvatus küll toimus hoone sees, aga purustused olid minimaalsed, kuna kohalejäänutel õnnestus venelaste plaanist teada saada. Punase terrori kondine käsi jättis oma sügava jälje ka postlaste perre. Sidevalitsuse juhtkonnast küüditati 6 koos perega, 17 sidekontori ülemat viidi koos perega, ligi 100 postlast leidis uue eluaseme Siberist, kohapeal mõrvati 7 sidekontori ülemat ja 4 alamat, teadmata kadunuid oli 8.

Peale saksa vägede Tallinna saabumist alustas Peapostkontor tööd 1. septembril 1941. endise ülema Märt Ruubeli juhtimisel, lõunapoolsetes maakondades alustati tegevust juba juulis 1941. 7. septembri korralduse kohaselt taastati saksa sõjaväevõimude poolt EV

(Jätkub 4. leheküljel)

EESTI POST 80

(Algus 3. leheküljel)

aegne Postitalituse struktuur ja direktoriks sai taas Gustav Jallajas. Kõigil tuli taas alustada algusest. Jõudu ja tahtmist selleks jätkus. Lühikese ajaga taastati endine postikorraldus. Alates 1. detsembrist 1941. allutati Eesti postiasutused Saksamaa Ida-ala Kindralkomissariaadi Tallinna postikomissarile Otto Eisemannile. Seati sisse Saksa Ida-alade Ametpost *Deutsche Dienstpost Ostland* nimetuse all. Asjaajamine muutus taas, seekord saksakeelseks, kõik kordus, see oli värskelt meeles, okupantidele tuli alluda. Eesti postiametkonna ülevõtmine lõpetati 16. mail 1942, vaatamata peadirektori suurele vastuseisule. Viimane ise määrati nõunikuks postikomissari juurde. Viimaseks postikomissariks Tallinnas oli dr Paul Korde ja Peapostkontori ülemaks Karl Uphoff. Sõjarinde lähenedes lõpetas Saksa Ametpost oma tegevuse 19. septembril 1944.

Raskelt haige end. Eesti Postitalituse direktor Gustav Jallajas (suri 11. veebruaril 1944, maeti Rahumäele) kirjutas viimase läkituse oma ametkonna teenistujatele:

"Siit maailmast lahkudes tervitan veelkord südamlikult kõiki postiametkonna endiseid kaastöötajaid ja soovin neile rõõmsat ja õnnelikku tulevikku. Olen kindel, et Eesti rahvast ootab õnnelik ja vaba tulevik". Peale vene vägede Tallinna saabumist alustas Peapostkontor 24. septembril 1944 taas tegevust Karl Murakase juhtimisel. Postitöö tuli ümber korraldada NSV Liidus kehtinud teenistuslikule korrale. Uuele võimule tuli alluda, sedakorda juba pikemat aega. 20. augustil 1991. aastal kuulutas Eesti Vabariik end suveräänseks riigiks, sellega seadustati ka postikorraldus. 1991. aastal suudeti oma tööle lõpuks leida nii sisu kui ka vorm ja loodi riigiettevõte Eesti Post.

30. aprillil 1992 taastati Eesti Vabariigi liikmestaatus Ülemaailmses Postiunioonis (UPU-s).

ANTS TAGEL

Sõjaeelset postistatistikat

Rahvusvahelise Postiliidu statistikakogumikus olid juba 1924. aastal ka Eesti koondandmed:

Töödeldud postisaadetisi aastas:

- kirju 18 093 100;
- postkaarte 6 759 100;
- panderolle 4 648 600;
- kokku 29 500 800.

Posti kaudu tellitud ajakirjanduse numbrieksemplare 11 849 400.

Tulud postisaadetiste töötlemisest olid 4 138 901, kulud 4 511 640 ja kahjum 372 739 franki. (1 Schveitsi frank võrdus 70 eesti margaga).

Läks mööda 10 aastat. Riigikantselei poolt välja antud kogumik "Valitsusautuste tegevus 1934/35. a." teatab: postiteenuste mitmekesistamise ja postiasutuste võrgu laiendamise tagajärjel "*töötab postiametkond tunduvate ülejääkidega aastast aastasse. Möödunud tegevusaasta eest oli puhast ülejääki 951 739 krooni. Kuni 1. aprillini 1934 on aga postiametkond loonud uusi varasid ja andnud riigile tulu 13 331 988 krooni suuruses, kusjuures puhtas rahas ülejääke on antud riigile viimasele tegevusaastale eelneva 10 aasta jooksul keskmiselt 700 000 kr./a.. Seejuures tariifid on mõõdukad*"

Konstateeritakse: "*Üldiselt tasuvuse tõusmist võib loota ainult läbikäigu tõusmise varal, mis võimalik vaid odavate takside juures, mitte aga takside üldise tõstmise kaudu [...] tulu, mida ametkond riigile andnud, langebki posti arvele.*"

Postitalituse punkte oli üle maa 1. aprillil 1935. aastal 3 603.

Postisaadetiste üldarvust oli 1934/35. a. 78,7% sisemaalised ja 21,3% välissaadetised. Viimastest 14,1% sissetulnud ja 7,2% välja läinud.

NÄITUSED

KLUBI HÕBEVALGE "10"

10 aastat tagasi tegi Tallinna Kultuuriülikooli Kollektsioneerimise Teaduskonna äsjane dekaan oma teaduskonna lõpetanuile ettepaneku korraldada oma kogudest ühine näitus, mis sai teoks Tallinna Linnamuuseumi ruumides.

Õnnestunud näitus innustas osalejaid ühisele tegevusele kollektsionääride klubi raames. Klubi sai alguse Tallinna Linnamuuseumi juures ja selle toetusel. Klubi nimeks valiti tollase esimehe ettepanekul HÕBEVALGE, kajastamaks liikmete uurimuslikku suunda ja huvi oma maa ja rahva ajaloolise pärandi vastu.

Möödunud kümne aasta jooksul on Hõbevalge liikmed aktiivselt talletanud ajalooteri oma varasalvedesse ja jaganud kogutut ka teistega näitustel osalemise kaudu. Liikmete osalemiskordade arv näitustel ulatub sadadesse. Hõbevalge ja tema liikmed on väga palju olnud ka ise näituste korraldajaks. Neid näitusi mitmelpool kodumaal ja võõrsilgi, võiks samuti kokku lugeda sadakond.

Juubeli puhul korraldas klubi mahuka ülevaatenäituse, mis andis läbilõike liikmete väga erinevatest kogumisaladest. Näitus toimus 3. - 7 oktoobrini Rahvusraamatukogu 6. korrusel. Huvitavaid ja mitmekülgseid kollektsioone oli väljas 72 stendil ja 10 vitriinis.

Arvukaile külastajaile pakkusid oma kogudega vaatamisrõõmu klubi liikmed Anna Golubova, Asta Heinlo, Viktor Kuik, Tõnu Lauk, Helbe Liin, Eva Niglas, Jaan Otsason, Mart Puusepp, Mart Puust, Ellen Tarmo, Ene Tromp ja Elmo Viigipuu.

HIIU RUUT 98
7. - 11. OKTOOBRINI KÄRDLAS

Eksponaadid. **Meistriklass**

Pekka Erelt (Tallinn): Dp laagripost Saksamaal 1946-1948 - Kuldnõel (91p)

Elmo Viigipuu (Kärdla): Kilde Hiiumaa postiajaloost - Hõbenõel (79p)

Elmar Ojaste (Göteborg): Kirimale postkaart Eestis - Hõbenõel (78p)

Kuulo Vimmsaare (Tallinn): Mägedest kaunimad on ainult mäed - Hõbenõel (74p)

Jaan Otsason (Palade - Hiiumaa): Rakvere kandi ajutisi frankeeringuid üleminekuajal 1991 - 1993 - Pronksnõel (64p)

Kuulo Vimmsaare (Tallinn): Antarktika - Pronksnõel (60p)

Elmo Viigipuu (Kärdla): Ivan Aivazovski ja Fjodor Vassiljev - Pronksnõel (51p)

Kuulo Vimmsaare (Tallinn): Naine filateelias - Diplom (45p)

Konkursiklass

Ellen Tarmo (Tallinn): Oma ajastu esindajaid - Pronksnõel (54p)

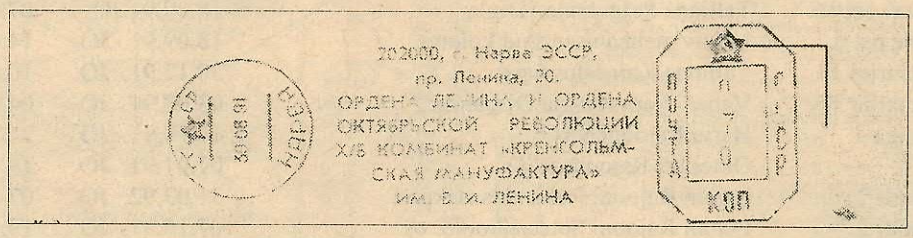
Noorteklass

Andres Luuk (Kärdla): Dinosaurused - Hõbenõel (78p)

Rain Viigipuu (Kärdla): Laevaposti läbi Soome sadamate - Hõbenõel (75p)

ENSV frankotemplite järelkasutus

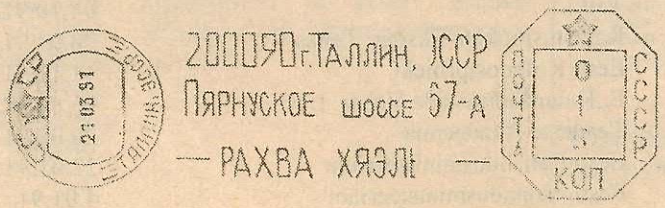
Sidejaoskond.	Tänav	Asutus	Algkuup.	Inits.	Löppkuup.	Inits.
Aravete		Aravete KEK	10.09.90.	JO	13.12.91.	JO
Haabneeme		Kirovi n. kalurikolhoos	21.12.90.	JO	15.05.92.	JO
Kehra	Anija mnt. 10	Kehra Tsell. ja Pab. Kombinaat	27.09.91.	JO	21.05.92.	JO
Kingissepa	Lossi	Kingissepa Raj. SAO	26.10.91.	JO		
Kohtla-Järve	-	Ahtme Ehitusmat. Kombinaat	01.10.91.	JO	17.03.92.	JO
-		Kohtla-Järve SAO	22.05.92.	JO	27.05.92.	JO
	Ehitajate 122	K.-Järve Autotrans.	15.02.91.	JO		
	Ehitajate 126	K.-J. Raudbetoontoodete Tehas	01.10.91.	JO		
	Narva mnt. 14	Tootmiskoondis Põlevkivikeemia	06.09.91.	JO		
	Narva mnt. 28	K.-J. Linnakohus	12.09.91.	JO	01.09.92.	JO
	Rahu 1	K.-J. Linna Täitevkomitee	14.09.90.	JO	08.11.91.	JO
	Võiduväljak 7	Linna Sotsiaalkindlustuse Osak.	06.08.92.		JO	
Narva		Narva Linna SAO	25.11.91.	JO	25.05.92.	JO
	1. Mai 2	Narva Linnakohus	14.09.90.	JO	22.09.92.	JO
	Lenini 20	Kreenholmi Manufaktuur	30.08.91.	JO		

	Peetri Plats 5	Narva Linna Täitevkomitee	26.01.91	JO	13.09.91.	JO
	Tiimani 1	Narva mööblikombinaat	20.09.91	EV		
Paide	Pikk 2	Paide Rajooni Täitevkomitee	10.01.91.	JO	04.06.91.	JO
	Tallinna 12	Paide Rajooni SAO	20.11.91.	JO	29.12.91.	JO
	Veski 6	Riikl. Kindl. Paide R. Inspektuur	19.12.91	JO		
Põlva	Võru 12	Põlva Rajooni SAO	20.11.91.	JO	25.03.92.	JO
Pärnu	Kalevi 19	Pärnu Linnakohus	16.09.91.	JO		
Rakvere	Koidula 10	Rakvere Rajooni SAO	22.10.91.	JO	16.01.93.	JO
Rapla	Tallinna mnt. 12	Riigipanga Rapla Osakond	27.01.92	JO		
	Viljandi mnt. 4	Rapla Rajooni SAO	21.1.91.	JO	07.05.92.	JO
Rummu	-	Ettevõte JUM-422/2	31.05.91.	JO	18.01.92.	JO
Saha		Tallinna Linnuvabrik	31.08.91.	JO	04.12.91.	JO
Tallinn	-	Tallinna Arvutustehnika Tehas	15.07.91.	JO		
	Akadeemia tee 1	Tallinna Tehnikaülikool	05.09.91.	JO	29.12.91.	JO
	Akadeemia tee 15	Tead. Akad. Keemiainstituut	02.12.91.	JO		
	Aru 10	Standardite Valitsus	28.12.90.	JO	30.08.91.	JO
	Endla 15	Statistika Keskvalitsus	28.12.90.	JO	07.02.92.	JO
	Estonia pst. 1	Energiajärelevalve	06.12.91.	JO	08.92.	JO
	Estonia pst. 3/5	Eesti Merelaevandus	06.09.91.	JO		
	Estonia pst. 13	Agrotööstuspank Eesti	24.01.92.	JO		
	Estonia pst. 13	Elamu-Sots. Panga EVP	03.04.91.	JO		
	Estonia pst. 15	E. Sotsiaalkindlustuse Min.	30.01.91.	JO		
	Gagarini pst. 24	Metsamajanduse ja Loodusk. Min.	15.08.91.	JO	05.12.91.	JO
	Gogoli 2	Tsiviilkaitse staap	07.02.91.	JO		
	Harju 13	Ühing Teadus Juhatus	21.01.91.	JO	17.10.93.	JO
	Hiiu 44	Vabar. Onkoloogiline Dispanser	16.09.91.	JO	30.12.91.	JO
	Hobujaama 1	Kombinaat Mehis	21.08.91.	JO		
	Kadaka tee 36	Tall.....	04.10.91.	JO		
	Kadaka 76B	Karastusjookide Eksper. Tehas	28.01.91.	JO	06.06.91.	JO
	Kingissepa 12	Eesti Kolhoosiprojekt	11.12.91.	JO	22.12.91	JO
	Kingissepa 14	E. Kalurikolhooside Vabar. Liit	05.09.91.	JO	04.12.91.	JO
	Kohtu 6	Teaduste Akadeemia	20.03.91.	JO	11.11.91.	JO
	Kohtu 8	Eesti Rahandusministeerium	22.01.91.	JO	11.10.91	JO
	Komsomoli 1	Eesti majandusministeerium	4.01.91.	JO	13.11.91.	JO

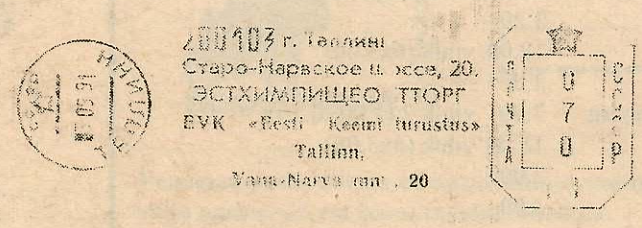
ENSV frankotemplite järelkasutus

Sidejaoskond.	Tänav	Asutus	Algkuup.	Inits.	Löppkuup.	Inits.
	Kopli 25	AS Standard	14.11.91.	JO	28.01.92.	JO
	Lai 7	Kommunaalprojekt	08.02.91.	JO	02.03.92.	JO
	Laki 14	Tootmiskoondis Norma	24.01.92.	JO		
	Laki 28	Bibkollektor	02.10.91.	JO	01.10.92.	EV
	Laki 28	Raamatukaubanduse Hulgibaas	12.07.91.	JO	27.08.92.	EV
	Lenini pst. 8	RPI Eesti Projekt	25.10.91.	JO	19.11.91.	JO
	Lenini pst 9	EKP Keskkomitee	30.01.91.	JO	08.11.91.	JO
	Lenini pst 10	Tead. Akad. Raamatukogu	09.12.91.	JO		
	Leningradi m. 46	Tallinna Autoveod	06.11.91.	JO		
	Lomonossovi 29	Kontsern Estar	03.04.91.	JO		
	Lossi plats 7	Tervishoiuministeerium	22.12.90.	JO	14.10.91.	JO
	Lubja 4	Tallinna Siseasjade valitsus	03.07.91.	JO	14.09.92.	JO
	Lubja 6	Mererajooni SAO	06.01.91.	JO	02.04.92.	JO
	Masina 11	Tootmiskoondis Liviko	19.12.90.	JO	14.04.92.	EV
	Marati 5	Kummitööstus Põhjala	27.03.92.	JO		
	Marxi pst 16	Tallinna Pelgulinna Haigla	18.09.91.JO		07.11.91.	JO
	Mere pst 6	Liikuv mehhaniseeritud kolonn	18.09.91.	JO	14.02.92.	JO
	Mitsurini 13	Tallinna Kainestusmaja	30.12.91.	JO	10.05.92.	JO.
	Mitsurini 15	Vabar. Narkoloogia Dispanser	03.09.91.	JO	04.08.91	JO
	Munga 4	Harju Rajooni SAO	17.10.91.	JO	21.11.91.	JO
	-	Oktoobri Rajooni SAO	07.01.91.	JO	19.12.91.	JO
	Mündi 2	Lenini Rajooni Rahandusosakond	31.03.92.	JO	07.05.92.	JO
	Mündi 2	Lenini Rajooni Sotsiaalhoold. os.	07.10.91.	JO	19.05.92.	JO
	Narva mnt. 7	ETKVL	28.10.91.	EV		
	Narva mnt 7	Väliskaubanduspank	21.01.91.JO		20.08.91.	JO
	Narva mnt. 8	Eesti Sõjakomissariaat	28.01.91.	JO	09.04.92.	JO
	Niine 2	Kalinini Raj. Rahandusosakond	02.12.91.	JO		
	Niine 2	Kalinini Raj. Üldosakond	22.08.90.	JO	05.02..92.	JO
	Olevimägi 12/14	Eesti Kultuurifond	12.12.90.	JO	11.09.91.	J.O.
	G. Otsa 5	Kultuuriministeerium	24.11.91.	JO	31.01.92.	JO
	Pagari	Eesti Julgeolekukomitee	12.07.91.	JO		
	Paldiski mnt. 52	Psühhoneuroloogiahaigla	18.10.91.	JO	02.03.92.	JO
	Paljassaare 28	Eesti Kalatööstus	01.11.91.	JO		
	Pikk 9	Vtortsermet	28.08.91.	EV		
	Pikk 19	Sisekorra Kaitse Valitsus	15.05.91.	JO	19.06.91.	JO
	Pikk 30	Harju Rajooni Rahvakohus	09.09.91.	JO	30.01.92.	JO
	Pikk 36	Eesti Raudteevalitsus	25.10.91.	JO	20.01.92.	JO
	Pikk 61	Siseministeeriumi sekretariaat	04.01.91.	JO	09.06.92.	JO
	Pikk 67	TK Eesti Geoloogia	06.06.91.	JO		
	Pikk 71	Turismi- ja Ekskursioonivalitsus	21.09.90.	JO	15.03.91.	JO
	Pikkjalg 11	Ametiühingute Kuurortide Valitsus	16.02.92.	JO		
	Pärnu mnt. 7	Eesti Justiitsministeerium	20.01.91.	JO	13.03.92.	JO
	Pärnu mnt. 7	Lenini Rajooni Rahvakohus	06.09.91.	JO	26.10.91.	JO
	Pärnu mnt. 7	Mererajooni Rahvakohus	02.10.91.	JO		
	Pärnu mnt. 7	Eesti Ülemkohus	02.08.91.	JO	31.10.91.	JO
	Pärnu mnt. 9	Lenini Rajooni Täitevkomitee	16.06.91.	JO	17.07.91.	JO
	Pärnu mnt. 10	Kirjastus Eesti Raamat	04.01.91.	JO		
	Pärnu mnt 11	Lenini Rajooni SAO	25.10.91.	JO	14.07.92.	JO
	Pärnu mnt 20	E. R. Arbitraaz	25.10.91.	JO	04.12.91.	JO
	Pärnu mnt. 67A	Rahva Hääl	21.03.91.	JO2	20.12.91.	JO

ENSV frankotemplite järelkasutus

Sidejaoskond	Tänav	Asutus	Algkuup.	Inits.	Löppkuup.	Inits.
	Pärnu mnt 69	Tall. Vineeri- ja Mööblivabrik	05.04.91.	JO	05.08.92.	JO
	Pärnu mnt 137	Tootmiskoondis Kooperaator	11.08.91.	JO	25.02.92.	JO
	Pärnu mnt. 142	Pöögelmanni nim. El. Meh. Tehas	17.09.91.	JO		
	Pärnu mnt. 238	Tootmiskoondis Silikaat	18.09.91.	JO	29.10.91.	JO
	Pärnu mnt. 388	Agrovarustuse Valitsus	11.09.91.	JO		
	Raamatukogu 1	Avalik Raamatukogu	03.06.91.	JO		
	Raamatukogu 6	Kaubandusministeerium	15.08.91.	JO	16.10.91.	JO
	Rahvakohtu 3	Oktoobri Rajooni Rahvakohus	31.01.91.	JO		
	Rataskaevu 9	Tootmiskoondis Ühendus	10.09.91.	JO	25.09.91.	JO
	Regati 1	EKK Eesti Sport	20.11.90.	JO	25.11.91.	JO
	Suur-Karja 14	Estuniversaal	07.02.91.	JO	10.03.93.	JO
	Suur-Sõjamäe 31A	Spetsraudbetoonehitus	11.09.91.	JO		
	Sõpruse 193	Mustamäe telefonikeskus	06.12.91.	JO		
	Säde 3	Sotsiaalkindlustuse Keskrmtpid.	30.01.91.	JO	09.03.92.	JO
	Sütiste tee 21	Kvalifik. Täiend. Instituut	20.12.90.	JO	31.05.91.	JO
	Tartu mnt. 4	Eesti Ametiühingute Nõukogu	20.03.91.	JO	16.11.91.	JO
	Tartu mnt. 16	EKE Tehnokeskus	22.08.91.	JO	08.10.91.	JO
	Tartu mnt 53	Ametkondliku Valve Valitsus	18.01.91.	JO	05.09.91.	JO
	Tartu mnt 85	Siseministeeriumi õppekeskus	07.11.91.	JO		
	Tombi 53	Liha- ja piimat. Min. KT Büroo	18.09.91.	JO		
	Toompea 1	Eesti Hinnaamet	20.04.91.	JO		
	Tulika 19	Tootmiskoondis Flora	31.08.90.	JO	30.01.92.	JO
	Tõnismägi 8	Riigiplaani TU Instituut	22.03.91.	JO	19.08.91.	JO
	Uus 32/34	V/K Estimpex	13.12.90.	JO	06.08.91.	JO
	Vaksali 18	Kalinini Rajooni SAO	28.10.91.	JO	23.05.92.	JO
	Valli 4	Eesti Kindlustuse Peavalitsus	17.05.91.	JO		
	Vana-Narva m.20	Eesti Keemiaturustus	05.09.91.	JO	25.03.92.	JO

	Vana-Narva m.28	Eesti Kolhoosiehitus	03.02.92.	JO	15.04.92.	JO
	Videviku 6	Eesti Meditsiinitehnika	22.01.92.	JO	25.02.92.	JO
	Vismari 7	Eesti Prokuratuur	16.01.91.	JO	03.02.92.	JO
	Võiduväljak 7	Tallinna Kaubandusvalitsus	19.03.91.	JO	03.09.91.	JO
	Võiduväljak 7	Tallinna Linna Täitevkomitee	17.01.91.	JO	21.01.92.	JO
	Võiduväljak 10	Oktoobri Raj. Rahandusosakond	25.01.91.	JO	03.10.91.	JO
	Võiduväljak 10	Oktoobri Raj. Üldosakond	02.05.91.	JO	18.12.91.	JO
	Väike-Karja 1	ÜTUI Eesti Filiaal	04.10.91	JO		
	Weizenbergi 39	Eesti Vabariigi Ülemnõukogu	06.06.91.	JO	30.10.91.	JO
	Ülemiste tee 5	Tallinna Lihakombinaat	23.12.90.	JO	30.03.92.	JO
Tartu	Abovjani 18	Riigipanga Tartu Osakond	25.09.90.	JO	10.11.91.	JO
	Ilmatsalu 5	Lõuna Kõrgepingevõrgud	30.01.91.	JO		
	Kastani 48/50	Tartu Naha- ja Jalatsikombinaat	29.10.91.	JO		
	Ravila 31	ETKVL Kaubabaas	13.09.91.	JO		
	Sõbra 56	Tartu Metsatööstuskoondis	25.01.91.	JO	07.10.91.	JO
	Ülikooli 18	Tartu Riiklik Ülikool	30.11.90.	JO	18.11.91.	JO
Valga	Gagarini 4	Valga Rajooni SAO	25.10.91.	JO	22.11.91.	JO
Võru	Kreutzwaldi 52	Võru Rajooni SAO	08.04.92.	JO	15.09.92.	JO
	Kreutzwaldi 59	Tootmiskoondis Võru Pribor	30.08.91.	JO		

Eesti postmarkide väljaandmise plaan 1999. a.

20. jaanuar	Vilsandi tuletorn	1 mark
18. veebruar	Tallinna Loomaaed (Irbis)	1 mark
24. märts	Euroopa Nõukogu	1 mark
15. aprill	EUROPA (rahvuspark)	1 mark
3. mai	Eesti Pank 80	1 mark
1. juuni	Olustvere mõis	1 mark
18. juuni	100 krooni	1 mark
23. august	10 aastat "Balti ketti"	1 mark, blokk
15 september	UPU 125	1 mark
12. oktoober	Setu rahvariided	2 marki
29. oktoober	Rahvaloendus aastal 2000	1 mark
25. november	Jõulud	2 marki

Vapimargid vastavalt vajadusele.

Läti 1999. aasta postmargiprogramm

06.02. Läti kirjakeel	2 tk
27.02. Vapid	2 tk
20.03. Euroopa	2 tk
03.04. Läti kirikud	1 tk
03.05. 50 aastat Euronõukogu	1 tk
10.04. Euroopa Nõukogu	50 tk
24.04. Riia 800	4 tk
08.05. Läti kunstiteosed	1 tk
23.08. Via Baltica - 10	1 blokk
10.10. Läti lossid	1 tk
16.11. Läti presidendid	1 tk
25.11. Jõulud	3 tk

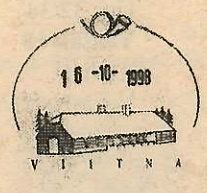
Soome 1999. aasta postmargid ja tervikasjad

27.01. Maakonnalinnud (Lappi).	3.00	kleepsrull (100)
27.01. Maakonnakalad (Lappi)	2.40	kleepsrull (100)
27.01. Sõbrustades (2 erinevat)	18.00	kleepsvihik (6x3.00) 4.50
27.01. Töölisliikumine		
27.01. Tervikpostkaart: Nordia		
15.02. Kalevala	9.00	minipoogen (3x3.00)
15.02. Tee	12.00	vihik (4x3.00)
15.02. Maxi-tervikpostkaardid	4 tk	
15.03. Martad - 100 aastat	3.00	
15.03. Krookus	3.00	
15.03. Euroopa: parke: Esplanaad	2.70	
Ruissalo	3.20	
28.04. Maakonnalilled (Ahvenamaa)	30.00	kleepspoogen (10x1 kl)
18.05. Suveöö linde	15.00	minipoogen (5x3.00)
08.06. EU - eesistuja	3.20	
06.09. Soome ajaviide	18.00	vihik (6x3.00)
06.09. Postikirjad	2 tk	
24.09. Pro Filatelia. Hugo Simberg.	7.00	vihik 2 (3.00+0.50)
08.10. Soome disain	18.00	vihik (6x3.00)
05.11. Jõulumargid	2.00	
	3.00	

UUSI ERIKUJUNDUSEGA KALENDERTEMPLEID

Kujundaja Vello Lillemets

Mõlema kujundaja Riho Luuse

UUED ERITEMPLID

Kujundaja Vello Lillemets

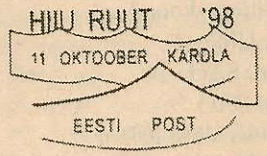
Kujundaja Maire Paavo

Kujundaja Lembit Lõhmus

Kujundaja Eha Laube

Kujundaja Ott Lambing

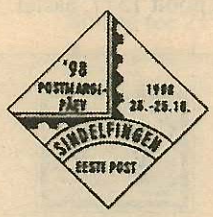
Kujundaja Loit Jõekalda

UUSI SUVENIIRTEMPLEID

Oli kasutusel 4. - 10. oktoobrini.

Sindelfingenis postmargipäeval.

Helsingi Postmargimessil.

Eesti Post Kopenhaagenis

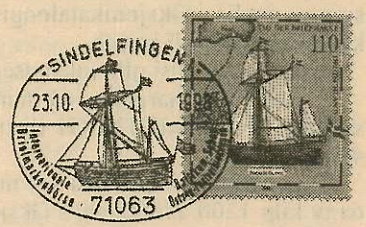
KOSE

6. detsembril möödus 60. aastat Kose sidejaoskonna avamisest.

SIIT NURGAST JA SEALT NURGAST

Rahvusvahelisel postmargimessil Sindelfingenis oli ühe päeva eritempel pühendatud Balti näitusele ja Läänemere postiühendustele.

Saksamaa Postmargipäeva postmargil on postijaht Hiorten.

Valge-Venes toob inflatsioon postisaadetistele üha rohkem postmarke. Tuhandelisi.

Venemaa postivalitsus on kaasa läinud asutuste trendiga ja hakanud välja andma 22 cm laiusi tervikümbrikke.

Päkapikud on Läti tänavuste jõulumarkide ja FD-templi motiiviks.

FIP'IL UUS PRESIDENT.

Rahvusvahelise Filatelistide Liidu 65. kongressil Milanos 31.10.-1.11.1998. sai täis senise FIP-i presidendi, indialase D. N. Jatia 8-aastane valitsemisaeg, mida võib lugeda igati kordaläinuks.

Uueks presidendiks valiti Skandinaaviamaades hästi tuntud ja lugupeetud Taani 63-aastane tippfilatelist Knud Mohr.

Knud Mohr on võitnud rahvusvahelistel filateelianäitustel kuld- ja suuri kuldmedaleid ning ka Rahvusvahelisi Suuri Auhindu 1993. aastal (Brasiilias ja Prahas). K. Mohr kuulus FIP-i juhatusse 1988. aastast ja oli 1994. aastast viitsepresidendi ametis.

OKSJONIHAAMRI ALT

Käesoleva aasta II Karmi oksjon toimus 31. oktoobril Peapostkontori suures saalis. Oksjonikataloogis oli algselt 451 numbrit, millistest 5 kõrvaldati ja 4 tuli juurde.

Alajaotuste viisi olid tulemused järgmised:

- Eesti postmargid - 43 numbrit(neist 9 müümata). Kõrgeima hinna saavutas nr. 16. Mi 33B G1 (kangur 1M) alghind 190/ lauas 240/ lõpphind 420.-
- Kohalikud väljaanded - 9 numbrit (6),nr. 48 Otepää Mi 2 tüIB 30+30 terav kilp 1200/3200/3600.- Oksjonaatori selgitus: "Ehtne, kuid mitte postis müüdud".
- Postisaadetised kuni 1918.a. - 26 numbrit (10).
- Postisaadetised 1918 - 1946.a. - 40 numbrit (10).
- Eesti margid postisaadetistel 32 numbrit (18), nr.128 Mi 10T H/O 36:1 16.10.19. kiri 350/500.-
- Sõjaväe- ja tsensuuritemplid - 16 numbrit (5).
- Masin-, reklaam- ja eritemplid - 23 numbrit (10).
- Eesti tervikasjad - 20 numbrit (6), nr. 209 PARO nr. 9 1400/1600.-
- Postisaadetised Eestisse - 34 numbrit (7).
- Muu Eesti - 19 numbrit (5).
- Võltsingud - 8 numbrit (-).
- Kirjandus, albumid - 5 numbrit (5).
- Eesti postkaardid - 16 numbrit (4).
- Välismaa postkaardid 15 numbrit (5).
- Varia - 31 numbrit (11).
- Välismaa postmargid - 38 numbrit (16), nr. 333 Hiina blokk nr. 8 3000/4500/6800.-
- Välismaa tervikasjad - 21 numbrit (5).
- Lisanumbrid 4 (2), nr. 455 Võru ja Võrumaa postkaartide kogu 4800/6200/8600.-

LÕIGATUD LOKSA JÄLLE KASUTUSEL

Tallinna saadetud ametposti seast leidsin ootamatult Loksalt 31.07.98. lähetatud kirja, millel kustutustemplina kasutatud 1991.a. lõpul tarvitusel olnud nn. "lõigatud" Loksa käsitempel.

Kohe tekib rida kusimusi:

- mis oli põhjuseks vana templi kasutamiseks,
- kas uuestikasutuse ajavahemik on dokumentaalselt fikseeritud,
- kes on õiguspädev sellise kasutusloa andmiseks,
- miks ei ole tempel ära antud Postimuuseumi?

J. Otsason

MIS ON POSTIAJALUGU?

Kas see on filateelia (siis postmargi kasutuse) ajalugu, riikliku posti (valitsuse) ajalugu või posti kulgemise ajalugu?

Anneli Aberg tunnistab oma artiklis m.a. Filatelisti esimeses numbris õigeks viimase variandi. Postiajaloo alla kuuluvad seega kõik A-lt B-le C vahendusel kulgenud postisaadetised, kusjuures C on kuller, postiamet, kihelkonnapost, kirikupost või üksikisik, nagu näiteks laevamees, rändaja, voorimees või kasvõi amorposti postiljon.

EKSITAV SEIK

Allakirjutanu kätte on sattunud mitu ümbrikku puuduliku frankeeringuga. Kehtiva 3.60 asemel on kleebitud marke vaid 2.60 väärtuses. Asja lähemal uurimisel on selgunud, et tegemist on lihtsa eksitusega. Ümbrikel on alati 2 Lydia Koidula portreega marki + mingi 60-sendine postmark. Koidula-margil on aga väärtus 1 kr. trükitud tumedale põhjale, kehvema nägemisega inimesele raskesti märgatavalt. Samas on suurelt näha allservas juubeliarv 150. Nii ongi kirja saatjad (mulle paaril teadaoleval juhul vanad inimesed) vaadanud, et 150 + 150 + 60 = 360 ja nii kirja teele saatnud. Viga pole märganud ka postitöötajad, sest kõik kirjad on ilma märkusteta kohale tulnud. No näe, milliseid seiku postmargi kujundamisel arvesse peab võtma.

Ülo Kiiler

ERÜ KARBI-KORJANDUSE MÄRGID

Täna tutvustame lugejaile Saksa okupatsiooniaegse Eesti Rahva Ühisabi 1944.a. 1. ja 2. mail toimunud karbikorjanduse märke - minigraafikat idanaabrite eri aegadel sooritatud hävitustööst Eestimaal

Pirita klooster - hävitatud venelaste poolt 1577. aastal.

Tartu Kivisild - hävitatud bolschevike poolt 9. juulil 1941.a.

Narva - hävitatud bolschevike poolt 6. märtsil 1944. aastal.

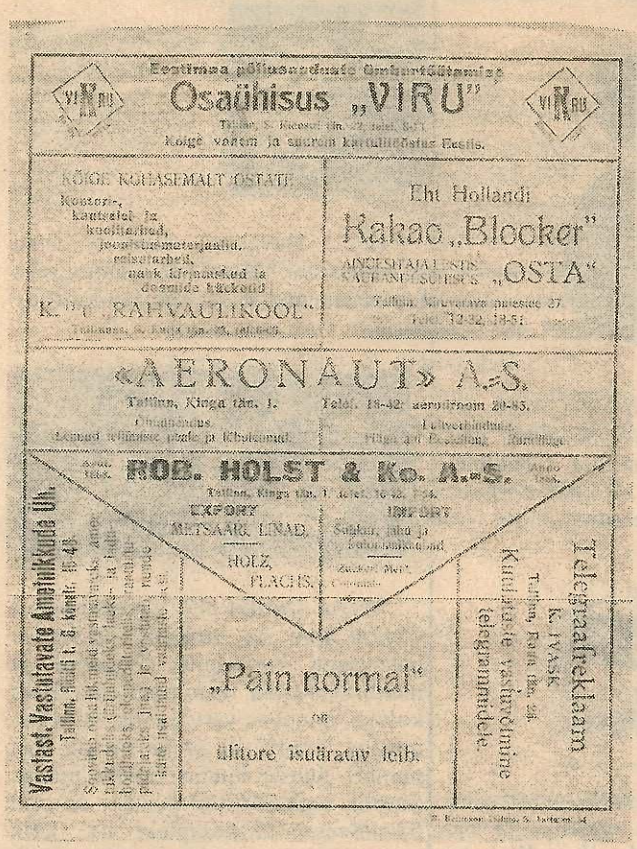
Estonia teater - põles ära 9. märtsi pommitamise järgses tulekahjus.

Korjandusmärgid on musta värviga trükitud õhukesele õrnbeezika tooniga kartongile. Märgid on mõõtudega 104x69 mm.

Huviline võib märke hea õnne ja terase silma korral veel tänapäevalgi suuremalt kogujate kokkutulekult leida. Märgijooniste kujundaja ei ole toimetusele seni veel teada.

-n-n

REKLAAMTELEGRAMME OLI ROHKEM

Meie artikkel "Eesti reklaamtelegrammid" HK-s nr 2 (30) tutvustas eesti reklaamtelegrammide seeriat, mis oli trükitud Posti Peavalitsuse 22. 06. 1923. a. trükitud telegrammiplankide tiraažile (vorm nr 131).

Vahepealse aja jooksul on tulnud ilmsiks, et varemavaldatu oli tegelikult juba teine seeria. Esimene reklaamtelegrammide seeria oli trükitud juba aasta alguses 22. 02. 1923. a. välja lastud plankidele nr 131. Reklaamitavad firmad on osalt samad, kooslused muidugi erinevad. Ka reklaamipoole trükivärv on erinev - roheline. Plangi allservas puudub ka viide K. Ivaski Telegraafreklaamile.

Seni on sellest (esimesest) seeriast registreeritud vaid 2 erinevat planki, mille reklaamikülgi on ülal võimalik näha. I registreeritud kasutus on 31. 03. 1923. a. Kas esimeses seerias oligi ainult kaks varianti, või enam (samuti viis), ootab veel tõestusmaterjali. Iga täpsustav viide võetakse toimetaja poolt tänuga vastu.

Jaan Otsason

PÕLLUMEHE TASKUKALENDER 1929. AASTAST

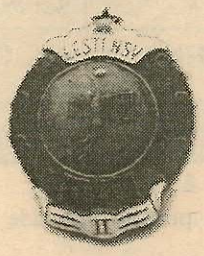
Tagakülg on pühendatud Tšiili salpeetri reklaamile. Tumesinine trükk kreemil kartongil. 11,8x8,6 cm.

MEISTRIMÄRKE

Mul ei ole olnud võimalust leida kusagilt ülevaadet sõjaeelsetest eesti meistrimärkidest. Arvata võib, et kõigil tugevamatel spordialaliitudel omad meistrimärgid olid, kuid ühtset Eesti meistri märki päris toenäoliselt ei olnud.

Näidisena on siin toodud Eesti käsipalli meistri märk. Kolmevärviline email (pall punane, "Eesti meister" valgel, "käsipalli" sinisel põhjal)

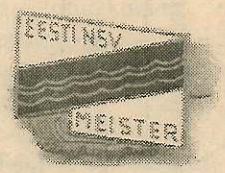
Sõjajärgsed meistrimärgid on juba ühtse kujundusega, kuid kesksõõril olev figuur vastab spordialale (kergejõustikus isegi konkreetsele võistlusalale). Oksüdeeritud vask (ringpärg), punane email (aastaarv), valge email (Eesti NSV ja kohanumbri alus) ja oksüdeeritud valgemetallist kesksõõr. Ülal kohustuslik punane viisnurk.

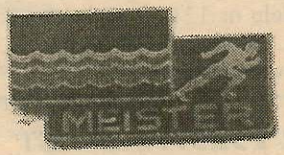
1955. aastal on juba kasutusel kõigile spordialadele ühtne viiekandiline meistrimärk. Oksüdeeritud jooksja punasel emailsõõril, ümbritsetud oksüdeeritud pronksist raamkaunistusest ja allolevast lindist aastaarvu ja "meistriga". II ja III koht vastavalt sinise ja rohelise emailiga keskel ja kohanumbriga "meistri" asemel.

1959.a. Eesti meistri märk on vormistatud rippuva medalina. ülal kahevärviline emailiga (punane, sinine) lipu osa ja all kuldne ripats. Aastaarv sissegraveeritud.

Järgmine Eesti NSV meistrimärk oli kolmevärvilise emailiga ja see anti ainult esikohale. II ja III koha zetooni ei olnud. Põhimääruse kohaselt kuulus märk väljaandmisele samale isikule ainult ühel korral, aga kuna täpne arvepidamine oli raske, ei peetud sellest nõudest sageli kinni.

Järgnev meistrimärk on tõenäoliselt viimane nõukogudeaegne.

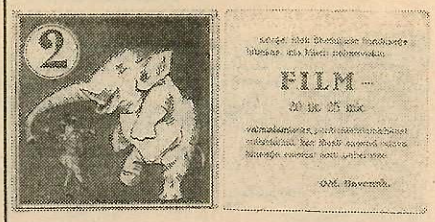
Ülemine pealekleebitud plaat - ENSV lipp - puna-sinine email, alumisel punane emailpõhi. Tekst ja lained lihvitud kollase metallipinnana, nagu eelmiselgi märgil.

Kinnitused 1., 3. ja 4. märgil kruviga, ülejäänutel haaknõelkinnitus.

Sõjaeelsete meistrimärkide haruldusaste on ca 10 korda kõrgem sõjajärgseist ja kolme esimese sõjajärgse ehk ligi samavõrra kahest viimasest.

n.n.

SIGARETIKAARDID IV

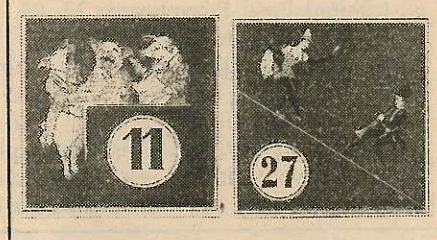

O/Ü Havanna kasutas oma paberosside "Film" reklaamimiseks tsirkuseteemalist reklaamkaartide sarja.

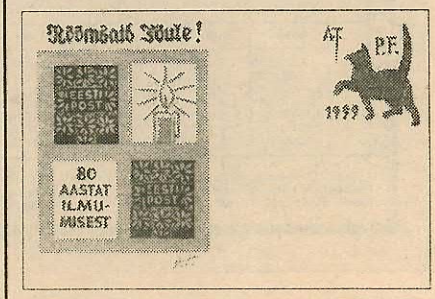

Seeria kaardid olid ruudukujulised 74x74 mm ja trükitud keskmise paksusega kartongile. Figuurid ja numbrid mustad, raamisisene taustpind kolmes erinevas värvitoonis: karmiinpunane, oranž või pruunikashall. Iga numbri juurde kuulus erinev joonis. Suurim registreeritud number on seni 53. Seega täiskomplekt s.t. kõik numbrid igas värvis on 159 kaarti. Tagumine külg oli kõigil ühesugune.

J.O.

Väga meeleolukas on A. Tammsaar`e 1999. a. PF-ümbrik.

JURJEVI (TARTU) JOOGIETIKETTE

Tsaariajal oli Eestimaal, s.t. Eesti- ja Liivimaa kubermangudes toiduainete, sealhulgas ka jookide tööstus hästi arenenud ning tuntud ja tunnustatud joogimarke oli palju. Sedapuhku näeb lugeja nelja erksale läikpaberile trükitud etiketti.

AS Tivoli valmistas kuulsat Riia Musta Balsamit ka Tartus.

Sama firma tootis ka Kristallkümmelit,

likööri Imperial ning

Topelt-Piparmünti. Mis viimase nimetuse taga peitus, kas liköör, vein või midagi kangemat, see oli tol ajal ilmselt Kõigile teda, ning seda ei olnud vaja enam etiketile kirjutada.

-n-n

MÜNTIDE MAAILMAST

Enamikel endisaja müntidel vaatab meile vastu mingi valitseja nägu. Kõige kauem on oma rahvast valitsenud Liechtensteini vürst Johann II (1858-1929), seega 71 aastat. Väga kaua olid troonil ka Austria-Ungari keiser Franz Josef I - 68 aastat ja Inglise kuninganna Victoria - 64 aastat, samuti Inglise kuningas George III - 60 aastat, Montenegro vürst Nikolai I - 58 a. ja Hollandi kuninganna Wilhelmine I - 58 aastat.

Illustratsiooniks näete Franz Josefit 1886. a. forindisel ja Wilhelminet 1897. ja 1938. a. **guldnatel.**

*

Maailma kõige väiksemad mündid on 19. sajandi alguses Indias välja lastud kuldmündid kaaluga ca 0,06 g.. Võrdluseks olgu toodud Nõukogude Liidu ühekopikaline, mis kaalus umbes ühe grammi. Et kulla erikaal on vase omast üle kahe korra suurem, siis need mündid võisid olla 1/30 kopika suurused ja nimetati neid õigustatult nõelapeadeks.

H. Hiiemäe

ÜKS ÕNNERAHA

Raha väärtuseks oli omal ajal kaks krooni, mis läks eesti noortetöö toetuseks Rootsis.

SOOME PUNASE RISTI TERVIKASJAD 10 AASTAT

Soome Punane Rist oli esimene Soomes, kes hakkas välja andma eratervikasju, alustades sellega 1988. aastal.

Tänaseks on erinevate kasutatud väärtustemplite arv jõudnud (koos Ahvenamaaga) juba üle neljakümne. Enamiku väärtustemplitega on aga välja lastud terve rida erinevate pildipooltega tervikasju, seega erinevate tervikasjade koguarv ulatub juba sadadesse

24. - 29. novembrini oli Soome Postimuuseumis avatud Punase Risti Tervikasjade ülevaatenäitus.

Näituse puhul oli igal näitusepäeval kasutusel vastav eritempel ja müügil värske tervikpostkaart ja tervikümbrik. Nii templid kui tervikasjad olid kujundatud Soome tänapäeva ühe populaarsema postkaardikunstniku Osmo Omppu Omenamäe poolt.

Näiteid erinevaist Tervikasjade väärtustempleist.

MAKSUMARKE

Üleliidulise Vabatahtliku Raamatusõprade Ühingu sisseastumismaks oli 30 kopikat (mark roheline). Liikmemaks oli 1 rubla (mark punane).

FENNICA ASUTATUD

Reedel, 9. oktoobril toimus Kärdla Kultuurikeskuses ühingu FENNICA asutamiskoosolek. Põhikirja kava http://leedi.dako.edu.ee/~c53rain/Filateelia/fennica.html kiideti väikeste muudatustega heaks.

Ühingu juhatuse esimeheks valiti Jaan Otsason ning juhatuse liikmeteks Mart Mõniste ja Raivo Rajang. Revidendiks valiti Elmo Viigipuu ning tema asendajaks Toivo Lepamaa.

Juhatusele tehti ülesandeks ühingu registreerimine vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Ühingu postiaadress: Palade, 92301 Pühalepa.

ESTONIA 99

Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts ESTONIA korraldab koos Hiiu Kogujate Seltsiga Eesti Filatelistide Liidu ja AS Eesti Post toetusel 10. ja 11. juulil 1999. a. Hiiumaal, Kärdlas traditsioonilise rahvusliku filateelianäituse ESTONIA 99.

Näitus toimub Kärdla Keskkooli ruumides, aadressil Uus tn 4.

Orgkomitee postiaadress: pk 3671, 10507 Tallinn

AVATI KÕPU POSTIPUNKT

Alates eilsest, 2. novembrist, osutatakse teenuseid Kõpu postipunktis (kooli ruumides). Kasutatakse Kõrgessaare vana (30 mm läbimõõduga, N. Liidu aegsest templist ümber tehtud) kalendertemplit tunnustähega a. Minu jaoks on selline peitusemäng, kus kasutatakse kalendertemplit mõne teise kohanimega, äärmiselt arusaamatu. Praegusel juhul on Kõrgesaare ja Kõpu vahemaa paarkümmend kilomeetrit ning poolel teel asub Luidja sidejaoskond. Seega ei kasutata antud juhul mitte naaberkoha vaid veel kaugema paiga nimetusega templit. Põhjuseks see, et sidejaoskonna asemel on Kõpus nüüd postipunkt.

Elmo Viigipuu

POSTKAART EI KAO

Soomlased lähetavad aastas 85 miljonit postkaarti. Tänavu juunis tehtud uurimusest selgub, et kaartide saatmine on pop ja postkaardi maine väga kõrge. Soomlased saadavadki praegu rohkem postkaarte kui kirju, kuna kaardi kirjutamine on lihtne ja kiire.

Soov tervitada või õnnitleda lähedasi on üldiseks põhjuseks. Järgmisena tuleb suhete säilitamine ja kolmandana huumor ja naljategemine.

Postkaarte saadavad pea kõik naised. Meestest iga viies teatas, et ei saada kunagi kaarte - naine, või mõni teine pere liige teeb seda tema eest.

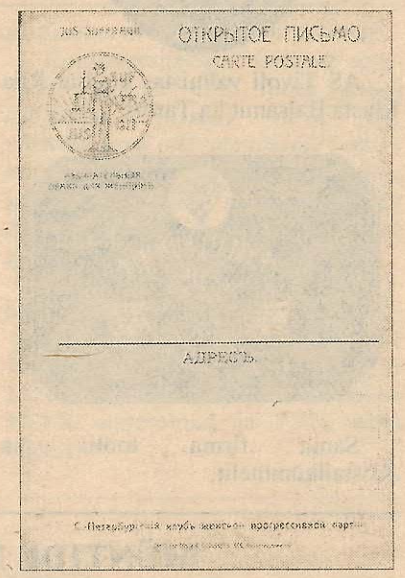
Aktiivseimad lähetajad on kõrgharidusega inimesed ning ametialaselt ametnikud ja koduperenaised.

"Näissä merkeissä" 10/98

HUVITAV POSTKAART

Tsaari-Vene sajandi alguse kunstimaailmas oli üks tuntumaid naispersoone Maria Baskirtseva. Postkaardi esiküljelt näeme M. Baskirtsevat ja ühte tema repliiki. Tagaküljel on aga Sankt-Peterburgi progressiivsete naiste partei üleskutse: "Valimisõigus naistele".

Mustvalge kaardi on trükkinud Golike ja Vilborg Sankt-Peterburis.

Kord viisk läks Tartust Viljandi...

Üllatav küll, et postkaardi, millel viisk, põis ja õlekõrs, on välja andnud 100 000 tiraazis 1969. a. Nõukogude Kinokunsti Propagandabüroo Läti Filiaal.

Kaader multifilmist "Viisk, põis ja õlekõrs".

RICHARD KIVITI POSTKAARDID

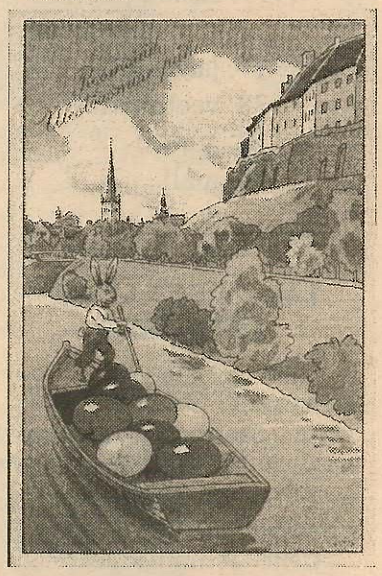
Maali- ja rakenduskunstnik Richard Kivit (s.11. III 1888. a.) on illustreerinud rohkesti raamatuid. Postkaardisõbrale on R. Kivit aga hästi tuntud oma värvikate postkaardiseeriate kaudu. Siin vaatleme tema kevadpühadeks kujundatud suure- ja väikseformaadilisi postkaarte.

Suureformaadilised postkaardid on tuntud nummerdatuna vahemikus 40. kuni 60.-ni. Allpool toome ära loetelu autorile tuntud Kiviti kevadpühade postkaartidest. Loetelus puuduvate kaartide kohta ootame täiendusi lugejatelt - võimaluse korral koos pildipoole koopiaga. Minikaardid olid kõik puhta tagaküljega (nummerdamata).

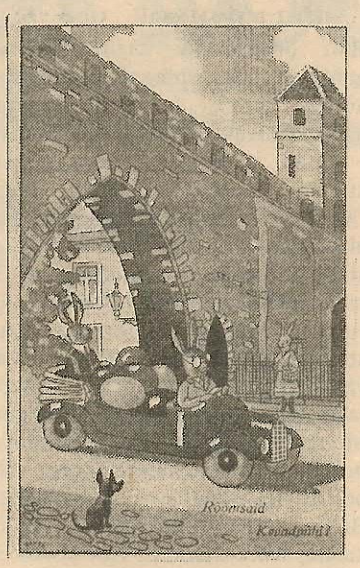
Enamik kaarte on varustatud õnnesoovitekstiga Rõõmsaid Kevadpühi (RK) või Rõõmsaid Ülestõusmispühi (RÜP).

SUUR FORMAAT:

40. 3 tibu õhupallil Tartu kohal. RK.
41.
42. Munatare Toome varemete ees.
43. 6 tibu umber punase muna. RÜP.
44. 2 munakoormaga paati Emajõel. RÜP.
45. Tibu munakorviga aknal. Tallinna raekoda. RK.
46. Kukk sinisel munal nelja tibu ees. RÜP.

47. Jänku munapaadiga Schnelli tiigil. RÜP.
48. Tibud munaautoga Toomemäel. RUP.
49. Jänku lennukil Tartu kohal. RK.
50. Jänkud munaautoga Tallinna väraval. RK.
51. Tibudest sõudjad Emajõel.
52. Jänkupere koduteel koos sinise

munaga. RK.

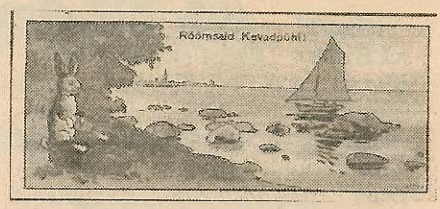
53. Jänku munakäruga Tartu Raatuse platsil. RÜP.
54. Jänkumammi, punane muna, poiss ja tüdruk. RÜP.
55.
56. Jänkumees vedamas sinist muna ja tibu. RK.

57. Jänku õhupallil Tartu ülikooli kohal. RK.
58. Jänkuema kahe tibuga Estonia ees.
59. Jänku munakorviga. Taga Kiek in de Kök. RK.
60. Jänkupoisid mune vedamas Petseri mägedes. RUP.

VÄIKE FORMAAT:

- Tibu Emajõe kaldal jänkukaarikut vedamas. RK.
- Punane muna Vanemuise ees. RÜP.
- Munarong Tartust Tallinna. RK.
- Jänku 3 munaga rannas. Taamal Tallinn. RK.

- Jänkumammi uksekella helistamas. RÜP.
- Žongleeriv jänkumees. RK.
- Tibu korvi ja päikesevarjuga Toomel. RK.

- Tibu munakuhilal Viruvärava ees. RK.

- Sinise lehviga oranzh muna. Taamal kirik. RÜP.
- 3 muna, lootsik rannakäärus. Taamal Haapsalu. RK.

Lähenemas on valimised. Minikaardil on C. R. Jakobsoni moto rahvateenreile. Kaua aega oli sõna isamaa eestlase suust ebasoovitav, kui mitte keelatud. Sestap see kipub veel mõnel rahvateenril segi minema samakõlalise "iseoma"ga.

Pilt ongi toodud uuele koosseisule valimiseelseks meeldetuletuseks.

TUTVUSTAME KIRJANDUST

EESTI POSTI JUUBELI-ALBUM. Trükist ilmus juubelialbum "Eesti Post 80", mille andis välja AS Eesti Post ja Eesti Postimuuseum. Kaunis kõvaköites illustreeritud väljaanne annab ülevaate postiteenuste arenguteest rohkem kui 360 aasta jooksul minevikust tänapäevani. Eri peatükkide teksti autorid on: Enn Küng, Aive Küng, Eerik Selli, Ester Barkala, Jaan Tuul, Erich Prand, Juhan Kiris ja Ivo Mäggar.

Album on varustatud värvi- ja mustvalgete illustratsioonide tahvlitega, millel lugeja leiab fotosid valikuga postimajadest üle Eesti, tänaste postidirektorite portreedega, ilmunud Eesti postmarkidest ja paljust muust. Fotode autoreiks on Avo Mallene ja Toomas Tuul.

Albumi eessõnas ütlevad meie postiperele tervitussõnu teede- ja sideminister Raivo Vare ja Eesti Posti peadirektor Tarmo-Jaan Tõeleid.

HET BALTISCHE GEBIED 32. Ajakirja selle numbri põhimaht (lk. 7-44) on kulunud Eesti Mi 39a 10/margase sepa-margi (II plaadi) uurimusele, mille autoriteks on P. Feustel ja N. Feustel-Rothe.

Artiklis on ära toodud kangursepa seeria trükkimiseks kasutatud paberisordid ja seejärel detailne margi 39a uurimus: materjal ja meetod, topograafia ja trükivariandid ning seejärel kõigi margi detailide kõik registreeritud variatsioonid.

Teise suurema artiklina jätkub Läti Vabariigi postmarkide tutvustamine (osa 10.) lehekulgedel 46 - 52. Järgneb 3 leheküljel Läti Uued tervikasjad VIII ja lühiülevaade "Rossica"st ja "The British Journal of Russian Philately"st. Mõlema autorite hulgas oli fikseeritud ka meie A. Epsteini nimi.

BIBLIOPHILOS 3/98. Nagu alati on soome raamatusõprade puhtalt soomepäraste kirjutiste hulgas ühteist ka meie lugejale huvipakkuvat.

Juba juhtkirjas "Kaanepaberikunst" leiame järgmise lõigu: "Moodsa ilukirjanduse kogumine on maailmas moes olnud 1920. aastatest alates. Nendest aegadest on ka raamatu kaanepaberile hakatud üha enam tähelepanu pöörama. Kaua aega nähti kaanepaberit vaid vältimatu pahena, mis kaitseks raamatut teel kirjastajalt kasutajani. Mõned eemaldasid ja eemaldavad praegugi kaanepaberi kohe. See polnud ka mingi ime, kuna näiteks Briti Raamatukogu hoidis kaanepabereid eraldi. Kui hoidla sai täis, kaanepaberid hävitati.

"Kaanepaberipöörasus on mõnelpool kogujate seas saanud juba hüsteerilisi väljendusi. Kogujad on valmis maksma mõistusevastaseid hindu esitrükist, millel on täiesti veatu kaanepaber. Kogumisobjekti hind võib maailmas olla juba kümnekordne, kui juures on täiesti veatu kaanepaber. See puudutab küll tõesti vaid kogujate soosingus olevaid ilukirjanduse esitrükke.

Raamatu kaanepaberile tuleks meilgi pöörata enam tähelepanu."

Kohe järgmine artikkel on Anneli Kalajoki "Aino Kallas kogumisobjektina". Viiel leheküljel jutustab autor oma Kallase-huvi tagamaadest ja kogumise käigust ning üksikasjadest. Muuhulgas täpsemalt tõlgetest eesti keelde ja teistesse keeltesse.

Kuuendal leheküljel on loetelu Aino Kallase soomekeelsetest teostest. Mina lugesin neid kokku 52.

Tänapäeva arvutiaja võimalusi tutvustab Ari Vihervaara oma kirjutises "Bibliofiili Internet".

Hiiu Koguja soovib kõigile lugejatele häid jõulupühi ja uusi leide uuel aastal!

Eesti Piibliseltsi jõulutervitus on kujundatud ja trükitud Taani Piibliseltsi poolt.

Poognas on 18 jõulusuveniirmarki.

UUS TELEFONIKAARTIDE KATALOOG

Ajalehele "Sõnumileht" on avaldamiseks saadetud järgmine uudislugu: Eesti Telefonil sai valmis uus kaardikataloog. ASil Eesti Telefon on valminud uus telefonikaartide kataloog. Selles on ära toodud 31 tänavu ilmunud või ilmuva taksofonikaardi esi- ning tagakülg, seega ka kõik kollektsionääridele huvipakkuvad andmed. 1998. aastat ilmestab mitu uut kaardiseeriat. Ühel kujutatakse Eesti mõisahooneid, teisel meie kultuuritegelasi, kolmandal Punasesse Raamatusse kantud liike. Tervelt kuuendik kaarte tutvustab Eesti kujutavat kunsti ning on ilmunud koostöös Eesti Kunstimuuseumiga. Uus kataloog on Eesti Telefonil kolmas analoogiline väljaanne. Eesti Filatelistide Liidu liikmesorganisatsioonid saavad seda EFLi juhatuse vahendusel.

Eestifil nr. 120

Tallinna üleriigilised kollektsionääride kokkutulekud 1999. aasta I poolel

17. jaanuaril
28. veebruaril
18. aprillil
16. mail

LUGUPEETAVAD LUGEJAD!

Hiiu Kogujat on kodumaale võimalik tellida igast Eestimaa sidejaoskonnast. Aastatellimuse hind on 60 krooni (kuus numbrit + postikulud)

Lehe tellimisindeks on 00816.

Toimetaja **Jaan Otsason**
Toimetuse aadress:
92301 Pühalepa, Palade.
Trükitud AS Tareste trükikojas.
Tellim. nr. 178. Trükiarv 800
Hind 16 krooni